

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719201841
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8719201841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcov: 1) A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/X, XXX XX D., 2) E. F., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/X, XXX XX D., obaja zastúpení Hudzík & Partners s.r.o., advokátska kancelária, Mnoheľova 830/15, IČO: 47 251 654, proti žalovanému: Nemocnica Poprad, a.s., Banícka 803/28, Poprad, IČO: 36 513 458, za účasti vedľajšieho intervenienta na strane žalovaného Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody v sume 13.503,20 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp.zn. 12C/16/2019-569 zo dňa 18.05.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje sa rozsudok.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žaloba žalobcov je čo do základu dôvodná.“

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že žalobcovia sa žalobou doručenu súdu dňa 08.04.2019 domáhali, aby zaviazal žalovaného zaplatiť im peňažnú náhradu škody vo výške 13.503,20 eur. Zároveň si uplatnili trovy konania. Žalobu v písomnom podaní odôvodnili tým, že vo veci poskytovania zdravotnej starostlivosti žalovaným UDZS pri prešetrení okolností prípadu pôrodu žalobkyne v druhom rade zistil, že v súvislosti s jej pôrodom dňa XX.XX.XXXX došlo k nesprávnemu rozhodnutiu lekára neriešiť pri zájdenej bránke, spornej progresii hlavičky v pôrodných cestách a hypoxii plodu ukončenie pôrodu cisárskym rezom, alebo per forcipem a absenciou monitorovania stavu plodu ku koncu prvej a počas celej druhej doby pôrodnej pri zaznamenananej alterácii oziev plodu.

Žalobcom z dôvodu nesprávneho postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovaným vznikli neprimerane zvýšené finančné náklady na zabezpečenie kontroly životných funkcií maloletého dieťaťa a na zmiernenie jeho nepriaznivého zdravotného stavu. Tieto zvýšené náklady je možné považovať za spôsobenú škodu žalovaným, ktorej príčina prvotne pochádza z porušenia dôležitej právnej povinnosti žalovaným. V nadväznosti na poškodenie zdravia maloletého dieťaťa v dôsledku nesprávneho postupu pri výkone zdravotnej starostlivosti bolo potrebné vynaložiť zvýšené náklady na opateru a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti dieťaťa a tiež podstúpením adekvátnej liečby a s tým súvisiacich nákladov, čím žalobcom vznikla škoda v sume 13.503,20 eur, ktorej základ tvoria finančné náklady neuhrádzané z verejného zdravotného poistenia a vynaložené žalobcami na zmiernenie utrpenia súvisiaceho s poškodením zdravia ich dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého dňa XX.XX.XXXX v časovom období od 06.04.2017 do 20.08.2018. Je povinnosťou každého zdravotníckeho zariadenia poskytovať zdravotnú starostlivosť v súlade so súčasnými dostupnými poznatkami lekárskej vedy, t.j. lege artis. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby. Povinnosťou zdravotníckeho zariadenia a

jeho pracovníkov je profesionálna starostlivosť o zdravie jednotlivcov a spoločnosti v súlade so zásadami ľudskosti, v duchu úcty k ľudskému zdraviu od jeho počatia až do konca s rešpektovaním dôstojnosti s preukazom odborného prístupu ku každému ľudskému jedincovi. Každý jednotlivec má právo na poskytnutie zdravotnej starostlivosti na základe štandardného a odborného terapeutického postupu, ktorý je definovaný v zákone o zdravotnej starostlivosti. Vo veci liečebného postupu pri pôrode E. F. a jej syna A. B. G.. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou konštatoval vo svojich zisteniach, že zdravotná starostlivosť poskytnutá pri pôrode nebola poskytnutá správne, takto poskytnutú zdravotnú starostlivosť nemožno hodnotiť ako poskytnutú štandardným spôsobom, odborne, v dostatočnom rozsahu a správne. V dôsledku nesprávneho postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovaným vznikli finančné náklady, ktoré by inak neboli vznikli, a preto jej existenciu je dôvodné považovať za škodu, o ktorej náhradu sa žalobcovia domáhajú.

Znalec D. G. A. H., I. uviedol, že znalecký posudok vyhotovil na základe žiadosti zadávateľa A. B.. Medzičasom sa nevyskytli okolnosti, resp. skutočnosti, na základe ktorých by mal revidovať jeho závery. Je znalec ako SZČO, zamestnancom J. K. L. ako profesor a zamestnanec a konateľ neštátneho zdravotníckeho zariadenia. Participuje tiež na činnosti znaleckej organizácie, toho času už znaleckého ústavu F.. Má vedomosť, že znalecká organizácia F. v obdobnom okruhu vyhotovovala znalecký posudok v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti p. F. počas tehotnosti a pôrodu v roku 2017. O tomto znaleckom posudku sa dozvedel od zadávateľa, ktorý mu ho predložil spolu so svojou žiadosťou. Obsahom ZP bolo poskytovanie zdravotnej starostlivosti matke, ale vyjadril sa aj k otázke, či by stav plodu bol iný ako je, keby bola zdravotná starostlivosť matke realizovaná inak ako bola realizovaná. Pre spracovanie ZP mal k dispozícii zdravotnú dokumentáciu ambulantného lekára - G. J., zdravotnú dokumentáciu žalovaného v súvislosti s pôrodom na gynekologicko-pôrodnickom odd. Nemocnice Poprad. Mal k dispozícii aj zdravotnú dokumentáciu mal. A. B.. Počas tehotnosti neboli zistené žiadne odchýlky ani u matky, ani u plodu. Mimo gynekologickej ambulancie bola pacientka 3x vyšetrená na nemocničnej gynekologicko-pôrodnickej ambulancii, z toho 1x v ambulancii príjmovej a 2x v ambulancii pre rizikovo tehotné. Pri vyšetreniach bolo stanovené, že lokalizácia placenty nevylučuje spontánny pôrod. Pri poslednom vyšetrení 31.03.2017, jej bolo uložené, ak neporodí, hlásiť sa na príjem v nemocnici. Popísal priebeh nástupu pôrodu. V bode 12 ZP na strane 104 popísal, ako mal byť vedený pôrod, aby starostlivosť bola poskytnutá lege artis. Bod obsahuje celkom 14 bodov, pretože bod 12 chybne uviedol dvakrát. Postup non lege artis je uvedený v bodoch 5, 8, 9, 11, v oboch bodoch 12. Nezistil abnormality vývoja plodu dieťaťa. Asfyxia je závažný stav, kedy plod nie je, resp. nebol adekvátne zásobovaný kyslíkom, čo má za následok zmeny v respiračno-metabolickom stave plodu. Asfyxia je diagnóza stanovená po pôrode. Toto onemocnenie on nezistil v súvislosti s podaným ZP. Asfyxiu mali zistiť už lekári, ktorí viedli pôrod dieťaťa, keby boli realizovali vyšetrenia počas pôrodu, ktorú diagnózu je možné stanoviť. Diagnózu stanovil novorodenecký lekár, ktorý po pôrode dieťa ošetroval a vyšetroval. Táto diagnóza sa u dieťaťa prejaví patologickými hodnotami krvných plynov a kyseliny mliečnej z hľadiska laboratórnych parametrov a abnormálnym hodnotením stavu plodu podľa Apgarovej skóre hodnotenia stavu novorodenca. Fakticky sa novorodenec narodil mŕtvy. Dieťaťu po resuscitácii fungovali iba základné funkcie, dýchanie, a akcia srdca. Z jeho pohľadu sú ním vypracovaný posudok a posudok znaleckej organizácie F. zrovnateľné rozsahom, aj obsahovo. Venujú sa viac-menej tej istej problematike, rozdielne sú však závery. Na svojich záveroch trvá. Dĺžka pôrodu ovplyvnila stav novonarodeného dieťaťa. V konkrétnom prípade sa nejednalo v tehotnosti o hypoxiu plodu. Akútnu hypoxiu pred začatím pôrodu je možné s vysokou pravdepodobnosťou vylúčiť. Ak by bol stav plodu na konci prvej a počas druhej doby pôrodnej sledovaný tak, ako mal byť, bola by asfyxia plodu zistená skôr a tehotnosť by bola ukončená skôr, ako bola. Dĺžka pôrodu teda ovplyvnila stan novonarodeného dieťaťa. Z doloženej zdravotnej dokumentácie nie je možné dokázať, že či pokles oziev plodu o 20.45 h bol prvý, ako dlho trval a na akú frekvenciu ozvy plodu poklesli, nakoľko posledný objektívny záznam je realizované CTG, ukončené o 20.29 h. Keby o 20.45, kedy boli prvýkrát zaznamenané pokles ozvien plodu, bola tehotnosť ukončená, je predpoklad, že stav dieťaťa by bol lepší ako aktuálne, resp. po pôrode bol zistený, a to aj z toho dôvodu, že pôrod v tomto čase mohol byť ukončený operačne vaginálnou cestou, pôrodnickými kliešťami a nemusel sa vykonať cisársky rez. Nakoľko u dieťaťa sa sledovali ozvy plodu len počúvaním, mohlo dôjsť k poklesu a to aj závažnejšiemu aj pred 20.45 hodinou. Nedá sa jednoznačne vylúčiť, že môže nastať počas vedenia pôrodu situácia, kedy nie je možné natočiť CTG záznam z iných dôvodov, kedy sa počúvajú ozvy plodu iba sondou alebo posluchom z iných príčin, napríklad, keď je rodička nekľudná, resp. iné okolnosti, nie technické dôvody prístroja. V tomto prípade nezistil resp. už si nepamätá, či takýto dôvod bol, prečo nebolo použité CTG. Nie je možné, aby zdr. zariadenie, či prístroj používaný pri pôrode, ukazoval dobrý stav pôrodu, pričom v skutočnosti tak nie je. K pacientkam sa pristupuje individuálne. Pri fyziologicky prebiehajúcim pôrode môžu byť sledované

ozvy plodu aj počúvaním za presne stanovených podmienok, t.j. každých 5 minút a dĺžka počúvania ozvien plodu minimálne 1 minútu. Avšak pri takých stavoch, kedy pôrod neprebíha fyziologicky, ako bolo u p. F., bolo potrebné monitorovanie plodu počas prvej aj druhej doby pôrodnej kontinuálne. ZP sa netýkal posudzovania poskytovania zdr. starostlivosti matke, prípadne dieťaťu po narodení dieťaťa.

Žaloba konštatuje zavinenie žalovaného - zdravotníckeho zariadenia pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti žalobkyni v druhom rade a jej novonarodenému dieťaťu v čase hospitalizácie od 03.04.2017 do 05.04.2017 na gynekologicko - pôrodnickom oddelení počas pôrodu protiprávnym konaním non lege artis, v dôsledku čoho následne žalobcom vznikla škoda - neprimerané zvýšené finančné náklady na zabezpečenie kontroly životných funkcií maloletého dieťaťa A. B., náklady na zmiernenie nepriaznivého zdravotného stavu maloletého, a v nadväznosti na poškodenie zdravia maloletého na jeho opateru a adekvátnej liečby a s tým súvisiacich nákladov, v konečnom dôsledku náklady na pohrebné.

Zo súkromného znaleckého posudku znalca v odbore zdravotníctvo D. G. A. H., I. vyplýva, že starostlivosť o žalobkyňu v druhom rade a plod v závere prvej a počas celej druhej doby pôrodnej nebola realizovaná primerane a adekvátne, nebol využitý dostatočne a správne diagnostický a terapeutický postup v záujme zachovania zdravia a života rodičky a plodu. Postup dohliadaného subjektu, teda žalovaného pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti je nutné hodnotiť ako postup „non lege artis“, tak ako je definovaný v zákone č. 576/2004 Z.z. Bližšie postup „non lege artis“ špecifikuje znalec v bode 12 záveru posudku.

Aj keď z protokolu Úradu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou o vykonanom dohľade na diaľku je zrejme, že znalec bol pred podaním posudku prizvanou osobou daného orgánu pre spracovanie protokolu o dohľade, daná skutočnosť podľa názoru súdu znalca nevyviedla bez ďalšieho z možnosti podania znaleckého posudku. Sám znalec pri svojom výsluchu nedeklaroval dôvody, pre ktoré by bol vylúčený z podania znaleckého posudku a také dôvody neuviedli pri jeho výsluchu ani strany v konaní. Znalec pri výsluchu zotrval na ním formulovaných záveroch. Závery úradu, ako aj rozhodnutia formovali iné lekárske authority.

Záver o konaní žalovaného „non lege artis“ vyplýva zo šetrenia Úradu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý porušenie zákona o zdravotnej starostlivosti vo vzťahu žalobkyni v druhom rade špecifikoval v protokole o vykonanom dohľade na diaľku, ako aj z rozhodnutí uvedeného úradu vystupujúceho ako orgánu štátnej správy o uložení sankcie. Súd poukazuje na ust. § 193 CSP v spojení s rozhodnutiami ÚDZS o pokute uloženej žalovanému za iný správny delikt a rozklade v súvislosti s porušením povinnosti žalovaného poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne. Daným rozhodnutím je súd viazaný.

Svedok G. M. ako pôrodník potvrdil, že u žalobkyne v druhom rade sa nejednalo o štandardný fyziologický pôrod, preto bol k jeho priebehu privolaný atestovaný lekár z pohotovosti. Po prijatí pacientky do nemocnice jej vyšetreniami neboli zistené anomálie vo vývoji plodu. V ďalšej fáze pôrodu už nevystupoval s rozhodovacou právomocou. Svedok G. N. vo svojich vyjadreniach a na výsluchu pripustil, že v priebehu pôrodu sa vyskytli komplikácie, zlyhanie cirkulácie plodu, pravdepodobne z dôvodu nedostatočnej rezervy, postup pri vedení pôrodu pokladal za „lege artis“. Ozrejmil, prečo nepristúpil k cisárskemu rezu ani kliešťovému pôrodu. Jeho tvrdenia však nekorešponujú so zisteniami znalca ani ÚDZS.

Nesprávne zvolený diagnostický a terapeutický postup počas druhej fázy pôrodu, nedostatočný monitoring plodu a neriešenie ukončenia pôrodu cisárskym rezom alebo per forcipem pri nemožnosti predpokladu, aká bude progresia hlavičky a aká bude dĺžka II doby pôrodnej ovplyvnil dĺžku pôrodu a stav dieťaťa po narodení. Tehotnosť mala byť ukončená skôr. Došlo k narodeniu dieťaťa s ťažkou Asfyxiou. Bol pritom predpoklad lepšieho stavu dieťaťa po narodení pri skoršom ukončení tehotnosti spôsobom popísaným znalcom.

V súvislosti so zisteným poškodením zdravia maloletého jeho rodičia vynaložili náklady spojené s liečením.

V príčinnej súvislosti s poškodením zdravia maloletého, ako to vyplýva zo znaleckého posudku spoločnosti F., ako aj správy o prehliadke mŕtveho a znaleckého posudku G. E. bola aj smrť dieťaťa, preto žalobcovia majú rovnako nárok na náhradu škody spojenej s nákladmi pohrebu, ktoré rovnako upravuje ust. § 449 Občianskeho zákonníka.

Súd v komplexe predložených dôkazov si neosvojil závery znaleckej organizácie F., formulované v znaleckom posudku podanom na základe žiadosti orgánu činného v trestnom konaní v súvislosti s vedeným trestným konaním vo veci prečinu ublíženia na zdraví. Pre občianskoprávne konanie mal predložený dôkaz povahu listinného dôkazu, ktorý bol vyhodnotený jednotlivo, ako aj v spojení s inými dôkazmi.

Žalobcovia v konaní uniesli dôkazné bremeno. Preukázali vznik škody, porušenia právnej povinnosti žalovaného aj príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, pričom zo zákona sa predpokladá, že škodca škodu zavinil. Zavinenie škodcu poškodený dokazovať nemusel.

O výške škody súd po doplnení dokazovania v zmysle prednesu strán rozhodne v konečnom rozhodnutí spolu s rozhodnutím o priznaní trov celého konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby medzitýmny rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odvolaní okrem iného odvolateľ uviedol, že žalovaná je presvedčená, že nebol naplnený primárny predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým je porušenie právnej povinnosti. Na preukázanie svojich tvrdení žalovaná navrhla znalecké dokazovanie, avšak súd tento dôkaz nevykonal a ani neozrejmlil dôvody, pre ktoré nevyhovelo návrhu žalovanej na znalecké dokazovanie. Aj napriek nevykonaniu znaleckého dokazovania navrhnutého žalovanou mal súd k dispozícii dôkazy, z ktorých vyplýva, že žalovaná neporušila žiadnu svoju právnu povinnosť. Ide najmä o znalecký posudok č. 231/2020 zo dňa 20.09.2020 vyhotovený znaleckou organizáciou F. O. F. G. P. Q. v rámci trestného konania vedeného pred OR PZ v Poprade pod ČVS: ORP-181 / 1 -VYS- PP -2018 (ďalej len „Posudok Forensics“), z ktorého vyplývajú závery, že žalovaná v súvislosti s pôrodom žalobkyne II. postupovala lege artis. Súd splnenie primárnej podmienky zodpovednosti za škodu - porušenie právnej povinnosti vyvodil výlučne zo súkromného znaleckého posudku č. X/XXXX vypracovaného dňa 17.02.2021 D. G. A. H., I. (ďalej len „Súkromný posudok“) a protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o vykonanom dohľade na diaľku, č. XXX/XXXX (ďalej len „Protokol“). Na záveroch Protokolu sa však ako konzultant podieľal (podľa názoru žalovanej v rozhodujúcej miere) práve spracovateľ Súkromného posudku, D. G. A. H., I.. Teda súd zisťoval skutkový stav z dvoch formálne oddelených dôkazných prostriedkov, avšak z vecnej stránky ide de facto o závery založené na posúdení jednej a tej istej fyzickej osoby; súd takto zaťažil konanie vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd mal, podľa názoru žalovanej, prinajmenšom vysvetliť, prečo nemal pochybnosti o objektívnosti Súkromného posudku, prečo za účelom objektivizácie zisťovania skutkového stavu nepristúpil k vykonaniu znaleckého dokazovania navrhnutého žalovanou, a prečo v súvislosti so skúmaním existencie primárnej podmienky vzniku zodpovednosti za škodu nevzal do úvahy závery Posudku Forensics, ktoré sú v prospech žalovanej. O to viac, keď voľbu spracovateľa Súkromného posudku možno považovať za čisto subjektívnu na rozdiel od voľby spracovateľa Posudku Forensics, ktorá bola realizovaná príslušným nestranným orgánom verejnej moci (v čase požiadavky na spracovanie Súkromného posudku totiž bolo možné zistiť, ktorý konzultant sa podieľal na záveroch Protokolu, a teda jeho voľbou žalobcami bolo vopred jasné, aký bude záver znaleckého dokazovania. V tejto súvislosti možno vylúčiť snahu žalobcov o objektívne posúdenie skutkového deja nestranným znalcom a súd mal tento aspekt zohľadniť). Rozhodnutie súdu je v tomto ohľade nepreskúmateľné.

Sú teda dané dôvody odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d) a písm. e) CSP.

V ostatnom odvolateľ namietal jednotlivé komponenty výšky uplatnenej náhrady škody a hodnotil výsledky vykonaného dokazovania, pričom považoval za nepreukázané, že nezodpovedá za škodu.

3. K odvolaniu sa vyjadril intervenient, ktorý sa s odvolaním stotožnil v celom rozsahu.

4. K odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia, ktorí navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil. Okrem iného vo vyjadrení uviedli, že nemožno súhlasiť s nepreukázaným presvedčením žalovanej, že nebol naplnený priamy predpoklad zodpovednosti za škodu, lebo v súdnom konaní bolo zákonným spôsobom preukázané, že došlo ku porušeniu právnej povinnosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dňa 04.04.2017, čoho dôsledkom bolo vážne poškodenie zdravia maloletého dieťaťa, čo si vyžiadalo nemalé finančné náklady spojené s jeho liečbou. Napriek maximálnemu úsiliu žalobcov a tretích osôb sa nepodarilo prinavrátiť zdravie maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý dňa XX.XX.XXXX zomrel na následky, ktorých príčina pochádzala z pochybenia zdravotníckeho personálu žalovaného pri pôrode dňa XX.XX.XXXX.

V rámci súdneho konania bolo preukázané, viacerými listinnými dôkazmi aj priamym vypočítaním znalca D. G. A. H. I., že došlo ku použitiu nesprávneho postupu pri jednotlivých fázach pôrodu, pričom vypočítaný znalec presne pomenoval, ktorý postup z hľadiska súčasných poznatkov vedy, je možné považovať za „lege artis“ a ktorý postup je možné považovať za „non lege artis“.

Žalovaný mal na súdnom pojednávaní možnosť priamo klásť otázky znalcovi D. G. A. H., I. po tom ako sa oboznámil so znaleckým posudkom č. X/XXXX zo dňa 17.02.2021, ktorý tento znalec vypracoval.

Žalovaný v rámci celého súdneho konania nevyvrátil viaceré zistenia, ktoré jednoznačne preukazujú poskytnutie zdravotnej starostlivosti pri pôrode žalobcu 2, „non lege artis“. Žalovaný sa iba obmedzil na strohé tvrdenie, že znalecký posudok č.XXX/XXXX zo dňa 20.09.2020 od znaleckej organizácie F. obsahuje zistenia, že žalovaný postupoval pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti „lege artis“.

Žalobcovia priamo pred súdom preukázali, že obidva znalecké posudky majú v niečom zhodné zistenia, obsahom zodpovedali na určitý okruh a počet otázok, ktoré však viedli súd k jednoznačnému záveru, že žalovaný pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti porušil dôležitú právnu povinnosť a neposkytol túto zdravotnú starostlivosť v medziach súčasných poznatkov medicínskej vedy.

Na rozdiel od žalovaného, žalobcovia nemajú pochybnosť o objektívnom a nestrannom prístupe znalca D. G. A. H., I., a to aj s poukazom na zákonnú a etickú povinnosť každého znalca podať pravdivý znalecký posudok.

Je možné konštatovať, že znalecký posudok D. G. A. H., I. pokrýva podstatne širší rozsah znaleckej činnosti a bolo ním zodpovedané na podstatne viac detailov, týkajúcich sa poskytovania zdravotnej starostlivosti žalobcovi 2, oproti znaleckému posudku znaleckej organizácie F., ktorý sa obmedzil iba na problematiku, ktorú považoval vyšetrovateľ v tom čase za relevantnú. Znalecký posudok organizácie F., s poukazom na poznatky súčasnej vedy sa takmer vôbec nezaoberal dôležitosťou kontinuálneho monitorovania pôrodu, vo všetkých jeho fázach, pokiaľ bol predpoklad na možné komplikácie, keď z predošlých poznatkov ošetrojúceho lekára - gynekológa žalobcu bolo zrejmé, že tehotenstvo žalobcu 2 je rizikové, ľudský plod je vzhľadom na telesnú konštrukciu matky veľký, a pôrod bol vopred odporúčaný vykonať sekciu.

V rámci súdneho konania sa preukázalo, že žalovaný preukázateľne pochybil pri výkone zdravotnej starostlivosti, za čo dostal peňažnú pokutu a jej správnosť aj potvrdil zaplatením v celom rozsahu. Tieto skutočnosti boli súdu preukázané v rámci tohto súdneho konania a tvoria súčasť spisového materiálu. Právoplatné rozhodnutie o udelení pokuty je aj súčasťou súdneho spisu Okresného súdu Poprad sp.zn. 21C/14/2020, ktorý je podľa našich vedomostí v súčasnosti na odvolacom súde, za účelom posúdenia odvolania v konaní o priznaní nemajetkovej ujmy, vedené medzi tými istými účastníkmi.

Tvrdenie žalovaného, že syna žalobcov neusmrtil, je dôvodné modifikovať a primeraným spôsobom vysvetliť, lebo žalobcovia nikdy netvrdili, že žalovaný usmrtil ich syna. Od počiatku žalobcovia tvrdia a tieto svoje tvrdenia aj preukázali, že žalovaný pochybil pri zdravotnej starostlivosti dňa XX.XX.XXXX, čoho následkom bolo vážne poškodenia zdravia maloletého dieťaťa, ktoré dňa XX.XX.XXXX, zomrelo. Tieto tvrdenia o prvotných príčinách vážneho poškodenia zdravia dieťaťa, ktorých následky sa prejavili s odstupom viac ako jedného roka, boli preukázané ďalším nezávislým znaleckým posudkom, vypracovaným G. R. a G. E.. O tomto posudku G. R. a G. E., na ktorý osobitne v rámci konania poukázal právny zástupca žalobcov, mal procesný súd vedomosť aj z obsahu úradného spisu v trestnej veci vedenej na Okresnom riaditeľstve policajného zboru v Poprade ČVS:ORP 181/1-VYS-PP-2018.

Napriek podrobným návrhom na dokazovanie zo strany žalobcov v priebehu súdneho konania, žalovaný nikdy nenavrhol vypočuť pred súdom aspoň jedného znalca znaleckej organizácie F., ktorej závery zistení o zdravotnej starostlivosti považoval za jediné správne. F. však zodpovedal iba na tie otázky, ktoré mu položil vyšetrovateľ a nerozširoval sa do iných oblastí skúmania.

5. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný. Ako už z predchádzajúcich vyjadrení žalovanej a samotného odvolania vyplýva, žalovaná je presvedčená, že nebol naplnený primárny predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým je porušenie právnej povinnosti.

Súd pri rozhodovaní o porušení právnej povinnosti vychádzal výlučne zo súkromného posudku D. G. A. H., I., ktorého objektívu spochybňovala žalovaná opakovane vo svojich vyjadreniach i v konaní na súde. D. G. A. H., I. sa podieľal aj na záveroch protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Prešov, preto je žalovaná toho názoru, že znalecký posudok práve tohto znalca bol zvolený zámerné. Iný znalecký posudok ako dôkaz súd napriek návrhom nepripustil, napriek tomu, že výber spracovateľa posudku spoločnosťou F. uskutočnil nezávislý orgán. K ďalším tvrdeniam žalobcov týkajúcich sa poskytovania oxygenoterapie v zdravotníckom zariadení žalovaná trvá na tom, že tieto služby sú uhrádzané z prostriedkov verejného zdravotného poistenia, teda výdavky žalobcami uvádzané neboli nevyhnutné. V ostatnom týkajúcom sa uplatňovaných výdavkoch a nákladoch trváme na tom, že záver súdu sa nezakladá na riadne zistenom skutkovom stave. Uplatňované výdavky žalobcov v žiadnom prípade nemožno globálne hodnotiť ako výdavky vynaložené v príčinnej súvislosti s konaním alebo nekonaním žalovanej. Úlohou súdu bolo posúdiť každú žalobcami uplatňovanú položku, a to jednak jej odôvodnenosť, jej spojitosť s konaním žalovanej a jej účelnosť. Žalovaná smrť maloletého syna žalobcov nespôsobilá, teda ani hmotno-práva podmienka vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu nie je naplnená.

Opätovne poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Poprade sp.zn. 21C/14/2020-258, v ktorom súd v konaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch, vedenom na tom istom súde medzi tými istými účastníkmi na tom istom skutkovom základe ustálil, že zo strany žalovanej nedošlo k porušeniu právnej povinnosti, ale o nešťastnú, tragickú udalosť, ktorú nemožno vylúčiť ani pri bezchybnom medicínskom postupe, preto žalobu žalobcov v plnom rozsahu zamietol.

6. Žalobcovia v duplike zotrvali na dôvodoch svojho predchádzajúceho vyjadrenia s tým, že odvolanie žalovaného považujú za neopodstatnené, navrhujú medzitýmny rozsudok v celom rozsahu potvrdiť.

7. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný a mal za to, že zodpovednosť sa iný správny delikt v správnom konaní, o ktorom rozhodol Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou samo osebe je len jedným z predpokladov, nie však výlučným a rozhodným. Skutočnosť, že žalovaný podľa rozhodnutia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nepostupoval lege artis nenahrádza a neznamená naplnenie jednej z podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody, ktorým je príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom škody. Táto skutočnosť mala byť v konaní preukazovaná a ak podľa súdu táto okolnosť bola preukázaná, myšlienkové pochody akými sa sudca riadil mali byť v odôvodnení rozhodnutia náležite odôvodnené. Pri zisťovaní, či konanie bolo alebo nebolo v príčinnej súvislosti so spôsobenou škodou sa podľa nášho názoru súd nedostatočne vysporiadal s predloženými dôkazmi a tieto nesprávne vyhodnotil.

Súd v odôvodnení rozhodnutia postupuje podľa ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd riadil, prečo niektoré dôkazy vykonal a iné nie. V bode 49. odôvodnenia rozsudku súd len okrajovo konštatuje, že závery znaleckého posudku forensic.sk si neosvojil, ale už bližšie nešpecifikoval prečo. Súd považoval znalecký posudok tak, ako to sám uvádza „ len " za listinný dôkaz . V zmysle čl. 15 ods . 1 Civilného sporového poriadku dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Podľa čl . 15 ods. 2 Civilného sporového poriadku žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

Žalovaný nesúhlasí s tvrdeniami žalobcov, má za to, že rozhodnutie súdu trpí vadami, ktoré boli uvedené v odvolaní žalovaného zo dňa 29.06.2022 proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp.zn. 12C/16/2019 zo dňa 18.05.2022 ako aj v neskorších písomných vyjadreniach.

Podľa názoru žalovaného súd v odôvodnení rozsudku sa nedostatočne vysporiadal s vykonanými dôkazmi a nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktoré zakladajú dôvody odvolania. Rozhodnutie súdu považuje žalovaný s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti za nepreskúmateľné, čím súd nesprávnym profesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a navrhuje aby súd medzitýmny rozsudok v zmysle odvolacieho návrhu zo dňa 29.06.2022 zrušil.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je neopodstatnené.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11. Daná právna vec je nepochybne vec sporová, v ktorej sa uplatňuje prejednávacia zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou

tvrdenia a povinnosť označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnutie vo veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec.

12. Skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vyznelo podľa názoru žalovaného v jeho neprospech, nemá automaticky za následok, že je nesprávne.

13. Podľa článku 8 Základných princípov CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

14. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp.zn. 3Cdo204/2009.

15. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 O.s.p. (§ 191 ods. 1 CSP), pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplynuli ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až 135 O.s.p. (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 21Cdo 65/2000).

16. Odvolací súd vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov (§ 132 O.s.p., resp. § 191 ods. 1 CSP) poukazuje na to, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad, zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6MCdo1/2010).

17. Koncentrácia konania má podľa zákonodarcu predstavovať efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania. Sudca so znalosťou konkrétnej veci by mal podľa zákonodarcu najlepšie posúdiť adekvátnosť a včasnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, preto je nóvum spočívajúce v zavedení inštitútu sudcovskej koncentrácie podľa neho plne odôvodnené a žiaduce. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedela ani ich nemohla predvídať a ktoré vyšli najavo až potom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy. Zákonná koncentrácia konania predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Uvedená objektívna časová hranica má veľký význam pre moment viazanosti súdu.

18. Jak vyplývá mj. z nálezů Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 2736/19, ze dne 19. října 2020, dokazování je významnou součástí občanského civilního řízení včetně řízení vykonávacího - konkrétní

pravidla dokazování se nacházejí v podústavních procesních předpisech, avšak mantinely dokazování, vyznačující ústavní souladnost procesu dokazování, jsou obsaženy v judikatuře Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva. Vady dokazování lze rozdělit do tří skupin - nepřipustné důkazy, opomenuté důkazy a svévolné hodnocení důkazů. Tzv. opomenuté důkazy představují pochybení soudu spočívající v neodůvodněném neprovedení účastníkem navržených důkazů. Rozhodující soud není sice povinen provést všechny navržené důkazy, avšak musí o důkazních návrzích rozhodnout, a pokud jim nevyhoví, musí ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl.

19. Tak ako v iných konaniach podliehajúcich kontradiktórnosti, súd je výslovne odkázaný na iniciatívu procesných strán, od ktorej sa potom odvíja individuálny úspech v spore.

20. Prejudicialita je kauzálny vzťah medzi dvoma rozhodnutiami orgánov verejnej moci. Môže ísť o dve súdne rozhodnutia alebo o súdne rozhodnutie a rozhodnutie orgánu verejnej správy a vice versa. Skoršie rozhodnutie má prejudiciálny účinok, ak je ním orgán verejnej moci pri vydaní ďalšieho (neskoršieho) rozhodnutia viazaný. Pre meritórne posúdenie veci v konaní o vydanie ďalšieho (neskoršieho) rozhodnutia má skoršie rozhodnutie význam ako otázka predbežná (prejudiciálna otázka). Prejudicialita v civilnom procese existuje vtedy, ak je súd prejednávajúci spor alebo mimospor viazaný iným rozhodnutím orgánu verejnej moci (rozhodnutím iného súdu alebo orgánu verejnej moci). Samozrejme, prejudicialitu riešia aj iné procesné kódexy ako Civilný sporový poriadok. Rozlišujeme medzi prejudicialitou v civilnom procese, v trestnom procese a v administratívnom konaní.

21. K otázke nevykonania navrhovaného dôkazu na nariadenie znaleckého dokazovania (v poradí by sa jednalo o 3. znalecký posudok) síce súd prvej inštancie svoj postup odôvodnil stručne, avšak jeho postup nemožno považovať za nesprávny, a to z týchto dôvodov.

a) Zo znaleckých posudkov za relevantný, z ktorého mala vyplývať odpoveď na odbornú problematiku a posúdenie toho, či zdravotnú starostlivosť poskytol žalovaný lege artis alebo non lege artis, mal súd prvej inštancie znalecký posudok č. X/XXXX, vyhotovený D. G. A. H., I.. Znalecký posudok č. XXX/XXXX, ktorý bol vypracovaný v trestnom konaní a ktorý bol taktiež listinným dôkazom súd prvej inštancie mu už nepriznal zásadnú relevanciu. Podľa odvolateľa neobjektívnosť posudku č. X/XXXX mala spočívať vo výbere znalca, nie vo vzťahu k jeho osobe, z dôvodu, že bol subjektom, ktorý v pozícii konzultanta pre Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý okolnosti posudzoval, vyjadril svoj odborný názor.

b) Odhliadnuc od toho, že názor o súčasnom nespochybení osoby znalca, ale spochybení jeho výberu, vykazuje znaky protirečivosti, je namieste uviesť, že tento argument vedúci k záveru o tendenčnosti by mal zodpovedať tomu, že závery v ňom obsiahnuté vychádzali z osobitného, zámerného úmyslu (tendencia, tendenčný sú pojmy latinského pôvodu, tendenčný znamená majúci určitú tendenciu, vedený osobitným úmyslom, úmyselný, zámerný, zaujatý - Slovník cudzích slov, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava, 1979, str. 870).

c) Predpoklady pre takýto záver, ktorý prezentuje nemocnica však zrozumiteľne objasnené nie sú. Pokiaľ odvolateľ vychádzal len z toho, že D. G. A. H., I. bol odborným konzultantom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, je vhodné dať do pozornosti názory Najvyššieho súdu Českej republiky, autority vykladajúcej obdobnú procesnú problematiku ako upravuje aj Civilný sporový poriadok. Podľa tohto súdu „samotná skutočnosť, že rovnaký znalec spracoval pre účastníka minulosti odborné vyjadrenie (aj keď v totožnej veci) nemôže bez ďalšieho znamenať jeho vylúčenie z podania znaleckého posudku, využitie znaleckého posudku zaobstaraného stranou konania je výslovne pripustené platnou právnou úpravou, teda neimplikuje bez ďalšieho vylúčenie takého znalca (sp.zn. 25Cdo/3967/2019-151 z 22.02.2020).

d) Zaujatosť znalca je potrebné hodnotiť na základe určitého dôvodu, vymedzeného konkrétne označenými a zistenými skutočnosťami. Subjektívne hľadisko účastníkov konania je síce podnetom pre eventuálnu zaujatosť, avšak rozhodovanie o tejto otázke sa musí konať výlučne na základe objektívneho hľadiska, to znamená, že nie je prípustné vychádzať iba z pochybností o pomere znalcov k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, ale predovšetkým z rozboru skutočností, ktoré k pochybnostiam viedli. K vylúčeniu znalca môže dôjsť jedine vtedy, keď je evidentné, že jeho vzťah k veci, účastníkom alebo zástupcom dosahuje takú povahu a intenzitu, že napriek zákonom stanoveným povinnostiam nebude môcť alebo nebude schopný nezávisle a nestranne vykonať odborné posúdenie (Najvyšší súd Českej republiky 28Cdo/146/2009 z 31.12.2009, aj s odkazom na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky, sp.zn. II. ÚS 105/01 z 03.07.2001, III. ÚS 230/96 z 29.05.1997).

22. V súvislosti s námietkami odvolateľa je nevyhnutné poukázať aj na to, že za najhospodárnejší postup pri predložení dvoch rozdielnych znaleckých posudkov možno považovať taký, keď súd sa snaží odstrániť nejasnosti, nedostatky, prípadné námietky strán výsluchom znalca a položením doplňujúcich otázok. Pri hodnotení súkromného znaleckého posudku súdom platia tie isté kritéria, ako pri hodnotení znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. marca 2022, sp.zn. 4Cdo/255/2021).

Pokiaľ odvolateľove námietky spočívali v namietaní znalca z dôvodu, že ten sa podieľal na rozhodnutí Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, takéto argumenty nie sú spôsobilé spochybniť osobu znalca a ani jeho závery. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, čo bránilo žalovanej nemocnici, rovnako ako žalobcom, predložiť súkromný znalecky posudok v tomto súdnom konaní. Navyiac znalecký posudok preferovaný odvolateľom racionálne dopĺňa správnosť záverov znalca D. G. A. H., I., tak ako to súd prvej inštancie zvýraznil vo svojom ratio decidendi, čo odvolací súd v celom rozsahu v bode 25 až 27 napadnutého rozsudku aprubuje.

23. Odvolateľova relativizácia rozhodnutia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou až po jeho obsolentnosť pre prejednanú vec o jeho nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti nenašla odozvu a odvolací súd považuje takúto argumentáciu za nespôsobilú privodiť iný záver než ten, že žalovaný zodpovedá za škodu v plnom rozsahu. To isté platí o názore odvolateľa o striktnom naplnení kauzálneho nexu. Niet pochybností, tak ako to uviedol Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a napokon aj znalci, že príčinná súvislosť je daná.

Vo vzťahu k namietanej existencii kauzálneho nexu odvolací súd pripomína existenciu Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 409/2021 z 14. decembra 2021 podľa ktorého v uvedených bodoch:

20. Pri posúdení príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou je nutné brať do úvahy špecifiká kauzálneho nexu pri žalobách o náhrade škody na zdraví. Všeobecnými súdmi vyžadované preukázanie 100 % príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a škodlivým následkom práve v týchto špecifických prípadoch poskytovania zdravotnej starostlivosti je neudržateľné. Samotná nemožnosť trvania na 100 %-nom preukázaní príčinnej súvislosti je založená predovšetkým na komplikovanosti ľudského tela, ktoré sa vyznačuje kvantom procesov, ich príčin a následkov. Jednoznačné preukázanie toho, že práve konkrétne konanie, resp. nekonanie lekára alebo iného zdravotníckeho pracovníka, bolo výlučným predpokladom pre vznik škody, je takmer nemožné a v niektorých prípadoch dokonca vylúčené. Práve pri posudzovaní tejto zložky zodpovednosti za vznik škody je nutné posilniť slabšie postavenie pacienta vo vzťahu ku poskytovateľovi zdravotníckej starostlivosti tým, že nie je nutné 100 % preukázať predmetnú príčinnú súvislosť, kedy stačí preukázať tzv. stratu šance, resp. stratu očakávania v tom zmysle, že postupom zdravotníckeho zariadenia, ktorý nebol v súlade s právom, nepochybne došlo ku strate šance, že by bez nesprávneho lekárskeho zásahu bol následok na zdraví pacienta menší, respektíve žiadny.

21. Poškodený teda pri medicínskych sporoch nie je schopný preukázať 100 %-nú príčinnú súvislosť medzi pochybením lekára a vznikom ujmy. V biologických procesoch ide vždy len o väčšiu či menšiu pravdepodobnosť (Drgonec, J. CHvisková, J. Súdne rozhodovanie medicínskych sporov. Bratislava : Právnický inštitút Ministerstva spravodlivosti SR, 1993, str. 78). V tejto súvislosti Holčapek uvádza: „Naproti tomu tvorí jinou svébytnou kategorií modelových situací proporcionální odpovědnosti případy, kdy protiprávní jednání na straně zdravotnického zařízení je jednou z možných příčin nastavší újmy, jinými potenciálními průvodci jsou však náhodné události či neovládatelné přírodní procesy, ať vnější povahy, nebo odehrávající se v lidském organizmu. Každý z těchto faktorů je sám o sobě schopen následek způsobit, zároveň však nezle bezpečně určit nic víc než jen procentuální pravděpodobnost, s níž lze tvrdit, že jednotlivý činitel byl 6 právě tím, který ujmu vyvolal. Tento druh případů možné proporcionální odpovědnosti bývá často charakterizován jako stráta šance či naděje (loss od chance).“ (Hočapek, T. Dokazování v medicinskoprávních sporech. Praha. Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 212, str.167).

22. Ústavný súd už v obdobnej veci uviedol, že objektívne limity spojené s dokazovaním kauzálnej súvislosti, ako aj slabšie postavenie poškodeného pacienta sú tými skutočnosťami, ktoré vedú v mnohých prípadoch k nespravodlivým výsledkom, pretože neadekvátna náročnosť unesenia dôkazného bremena o príčinnej súvislosti medzi škodovou udalosťou a vznikom škody zo strany pacienta je v prípade uplatňovania zásady „všetko alebo nič“ aj spravidla príčinou jeho neúspechu v spore. Takéto riešenie sa javí byť nespravodlivé najmä v prípadoch, keď pre pravdivosť skutkových tvrdení žalobcu hovorí vysoká miera ich pravdepodobnosti (II. ÚS 716/2016).

23. Na podporu svojich tvrdení ústavný súd poukazuje aj na závery Ústavného súdu Českej republiky, ktorý v jednom zo svojich rozhodnutí uviedol: „Závěry nalézacího soudu stran "stoprocentního" prokázání objektivní příčinné souvislosti se jeví Ústavnímu soudu jako nereálné, neboť nedosažitelné a neudržitelné. Určovat v lékařských postupech jednoduchý vztah příčiny a následku je samo o sobě velmi obtížné. Podstatou lékařství je vlastně vstupovat do celého řetězce příčin a následků, do procesů, které probíhají v lidském těle, a vnějším zásahem tyto procesy ovlivňovat, měnit jejich směr, působení atd. Zásah lékaře tak vlastně sám o sobě mění "přirozený běh věcí" v lidském těle, zasahuje do komplexních vztahů příčin a následků. I v případě aktivního jednání lékaře, který zvolí určitý léčebný postup, je velmi obtížné, ba vyloučené stanovit, zda tento postup byl nade vše rozumnou pochybnost jedinou možnou příčinou škodlivého stavu, který nastal. O to obtížnější je to v případě opomenutí, kdy lékař nezvolí postup, který na základě soudobých a dostupných znalostí lékařství zvolit mohl a měl. Prokázat, že právě a pouze toto opomenutí tvoří se škodlivým důsledkem ničím nenarušený vztah, je v podstatě nemožné. V důsledku toho je výrazně oslabeno postavení poškozeného.“ (I. ÚS 1919/08).

24. Ďalej ústavný súd poznamenáva, že miera dôkazu o existencii príčinnej súvislosti medzi skúmanými javmi určená stupňom absolútnej istoty, a tým vylučujúca jej procesnoprávne poznanie na základe obvyklého priebehu určitého skutkového deja, o pravdivosti, ktorého nie sú rozumné pochybnosti, aj keď alternatívne možnosti jeho iného priebehu nemožno teoreticky úplne vylúčiť, je z ústavnoprávneho hľadiska neprimeraná. V sporových súdnych konaniach, ktoré majú svoj pôvod vo vzťahoch lekár (zdravotnícke zariadenie) a pacient (klient), je aplikácia štandardného typu dôkazného sylogizmu (affirmanti incumbit probatio) nepostačujúca, ak zároveň narúša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami tým, že nezohľadňuje typicky v týchto sporoch sa vyskytujúcu dôkaznú núdzu na strane poškodeného pacienta danú objektívnymi limitmi vyplývajúcimi z jeho postavenia, v dôsledku čoho dochádza k porušeniu aj jedného z aspektov práva na spravodlivé súdne konanie, ktorým je rovnosť jeho strán. Všeobecný súd je v takom prípade povinný proporcionálne vyvážiť vzájomné asymetrické postavenie týchto subjektov, pretože ináč sú na žalobcu (poškodeného) ako slabšiu stranu v ich vzájomnom vzťahu kladené neúmerne nároky, čím sa mu v súdnom konaní fakticky znemožňuje presadenie jeho hmotnoprávných nárokov. Spravodlivé usporiadanie procesných vzťahov medzi stranami sporu v týchto typových situáciách preto vyžaduje, aby slabšie postavenie poškodeného pacienta bolo kompenzované napríklad odklonom od tejto základnej konštrukcie delenia bremena tvrdenia alebo dôkazného bremena, a to napríklad jeho sekundárnym prenesením na žalovaného (II. ÚS 716/2016).

25. Ústavný súd k namietanému odklonu od rozhodovacej činnosti všeobecných súdov dodáva, že rozhodovacia prax súdov nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčené, aby (a to i pri nezmenenej právnej úprave) bola nielen doplňovaná o nové interpretačné závery, ale aj menená (náleží Ústavného súdu Českej republiky č. k. III. ÚS 117/07 z 20. júna 2007). Tento jav je do značnej miery prirodzený, pretože odráža skutočnosť, že proces interpretácie a aplikácie práva nie je statický, ale dynamický a súdy, poctivo hľadajúce najsprávnejšie a najspravodlivejšie riešenie rozhodovaných prípadov môžu neskôr dospieť k presvedčeniu, že riešenie, ktoré zvolili skôr, nie je z celého radu dôvodov optimálne (stanovisko pléna Ústavného súdu Českej republiky č.k. Pl. ÚS-st. 39/14 z 25. novembra 2014).

26. Názory, že príčinná súvislosť je vždy otázkou skutkovou, obzvlášť ak sa príčinná súvislosť objasňuje znaleckým dokazovaním, nie sú vôbec ojedinelé. V preskúmvanej veci z hľadiska skutkového (tu odborného medicínskeho) bolo zrejmé, že aj keby bola zomrelému poskytnutá starostlivosť lege artis, nevyhládilo by to so 100-nou istotou jeho smrť. Potiaľ je to záležitosť skutková. Uvedený skutkový záver bolo potrebné vyhodnotiť (procesno)právne z hľadiska toho, či žalujúca strana preukázala relevantnú príčinnú súvislosť s dopadom na zodpovednosť žalovaného. To aj súdy urobili a sťažovateľka v dovolaní namietala, že od nej žiadali, aby preukázala na 100 %, že ak by lekár bol postupoval lege artis, pacient by prežil.

24. Je nepochybné, že ľudské telo (jednotný súbor orgánov a orgánových sústav tvoriacich ľudský organizmus) je nepochybne nesmierne zložitý mechanizmus, ktoré pri liečbe ovplyvňuje množstvo jednak externých a interných faktorov, procesov a v neposlednom rade jeho stav priamo súvisí aj s poskytovaním samotnej zdravotnej starostlivosti.

25. Odvolací súd je presvedčený, že pokiaľ čo i len teoreticky existuje šanca na inú, ďalšiu diagnostiku alebo iné monitoringové zariadenie a ďalšie, či už žalovaná týmto zariadením disponovala alebo nie, tak potom je priestor na konštatovanie nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti tak ako to uzavrel Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a jeho predseda rozhodujúci o rozklade žalovanej nemocnice /v oznámení o výsledku prešetrenia podania. Inak povedané pokiaľ žalovaný kontinuálne

nemonitoroval plod CTG-záznamom a samotný pôrod sa nerealizoval cisárskym rezom a v závere prvej doby pôrodnej a počas celej druhej doby pôrodnej nebola intranálna starostlivosť realizovaná primerane a adekvátne, pričom nebol dostatočne a správne využitý diagnostický a terapeutický postup v záujme zachovania zdravia plodu. Neriešiť ukončenie pôrodu cisárskym rezom alebo per forcipem bolo pri zájdenej bránke, spornej progresii hlavičky v pôrodných cestách a hypoxii plodu neadekvátne a nesprávne. Od konca prvej doby pôrodnej a počas celej druhej doby pôrodnej boli prítomné patologické ozvy, ktoré signalizovali plod v hypoxii nemôže legitímne očakávať zamietnutie žaloby čo do jej základu. Navyiac znalec v znaleckom posudku č. XXX/XXXX sa nevyrovnal, prečo považoval za prípustný postup bez elektronického monitorovania, preto správne súd vychádzal zo zistenia znalca D. G. A. H., I. a záverov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Na margo polemiky žalovaného práve D. G. A. H., I. pri svojom výsluchu okrem iného uviedol: „Z doloženej zdr. dokumentácie nie je možné dokázať, že či pokles oziev plodu o 20.45 h bol prvý, ako dlho trval a na akú frekvenciu ozvy plodu poklesli, nakoľko posledný objektívny záznam je realizované CTG, ukončené o 20.29 h. Z toho vyplýva, že nakoľko u dieťaťa sa sledovali ozvy plodu len počúvaním, mohlo dôjsť k poklesu a to aj závažnejšiemu aj pred 20.45 hodinou a preto k tejto otázke je ťažko zaujať jednoznačné stanovisko. Môžem však konštatovať, že keby o 20.45, kedy boli prvýkrát zaznamenané pokles ozvien plodu, bola tehotnosť ukončená, je predpoklad, že stav dieťaťa by bol lepší ako aktuálne, resp. po pôrode bol zistený, a to aj z toho dôvodu, že pôrod v tomto čase mohol byť ukončený operačne vaginálnou cestou, pôrodníkymi kliešťami a nemusel sa vykonať cisársky rez.

Na otázku súdu, aby znalec zaujal stanovisko ku konštatovaniu svedka G. D. M. k jeho výpovedi zo dňa 6.7.2020 pri otázke, aby sa svedok vyjadril k CTG monitoringu počas pôrodu, znalec uvádza:

K pacientkam sa pristupuje individuálne. Pri fyziologicky prebiehajúcim pôrode môžu byť sledované ozvy plodu aj počúvaním za presne stanovených podmienok, t. j. každých 5 minút a dĺžka počúvania ozvien plodu minimálne 1 minútu. Avšak pri takých stavoch, kedy pôrod neprebíha fyziologicky ako bolo u p. F., je potrebné monitorovanie plodu počas prvej aj druhej doby pôrodnej kontinuálne.“, teda znalec racionálne uviedol podstatné okolnosti, z ktorých vychádzal pri záveroch svojho znaleckého posudku, a preto je odvolanie neopodstatnené.

26. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp.zn. III. ÚS 209/04).

27. Za stavu, pokiaľ odvolací súd aproboval správne dôvody súdu prvej inštancie, potom odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).